

TIPS OG RÅD TIL UDEKSOLE

Der er mange gode grunde til at lave udeskole. Det styrker elevernes sociale forståelse, giver bedre læring og faglighed og det udvikler børnenes motoriske færdigheder.

Her finder I gode råd til at skabe rammerne for en overskuelig og meningsfyldt udeundervisning.

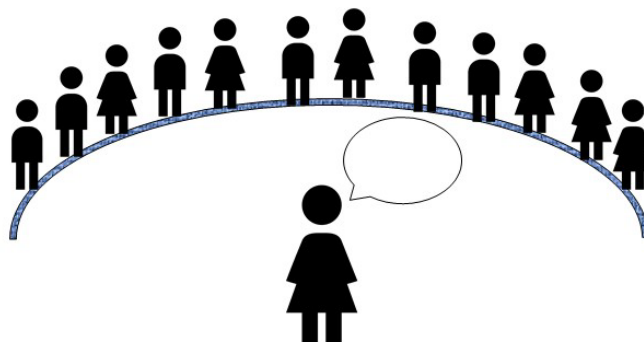
DEN GODE START

Det er vigtigt med en god start, der sætter fokus på, hvor I er, og som skaber trygge rammer for dagen.

Tid: 10-20 min.

Idé til fremgangsmåde

- Etabler en tryk base for deltagerne, så de ved hvor de kan stille tasker og finde læ i f.eks. regnvej.
- Læg et reb i en halvcirkel på jorden og bed eleverne stille sig på rebet
- Byd velkommen og lav f.eks. en lille icebreaker/leg eller en kort fortælling
- Sæt rammerne for dagen. Præsenter dagens program, aktiviteter og læringsmål
- Adressér bekymringer. Er der bekymringer om f.eks. dyr i naturen, vejret eller toiletforhold.



Materialer og udstyr

Reb til rebcirkel (fx aflagte klatrereb). Et reb på ca. 12-14 meter passer fint til en gruppe på 15-20 deltagere.

Evt. en lille tavle, whiteboard, eller flip-over.

ORGANISERING

Inddel aktiviteter i værksteder, og lav tre læringsrum:

1. Samlingsrummet. Samling til input og fælles beskeder. Brug rebet til at markere samlingsrummet.
2. Fordybelsesrummet. Her arbejde eleverne i mindre grupper med mulighed for fordybelse i aktiviteter.
3. Forhandlingsrummet. Her kan eleverne søge hjælp. Dette er for at undgå at du som lærer løber rundt til flere forskellige grupper, der er spredt i et område.

FORMIDLINGSPOSITIONER

Det kan være en god idé at overveje hvilke formidlingspositioner du som lærer gerne vil tage undervejs i udeskoleforløbet.

- Gå foran: formidleren styrer og igangsætter aktiviteter.
- Gå ved siden af: formidleren er også deltagende, er nysgerrig og undres sammen med deltagerne.
- Gå bagved: formidleren træder i baggrunden, og lader deltagerne være styrende og vælge, hvad de synes er spændende at arbejde med.

EVALUERING

Slut forløbet af med evaluering af dagen og indholdet for at se tegn på læring. Her finder du lidt eksempler på hvordan du kan evaluere i det fri.

Gæt den andens læring

Alle elever tænker på en ting, som de har lært i løbet af dagen. De stiller sig over for hinanden på to rækker.

Den ene elev stiller spørgsmål og prøver at gætte, hvad eleven overfor har lært. Den anden må kun svare ja/nej.

Når svaret er gættet, jubler spørgeren. De udspurgte uddyber deres læring på 1 min. Derefter byttes der roller.

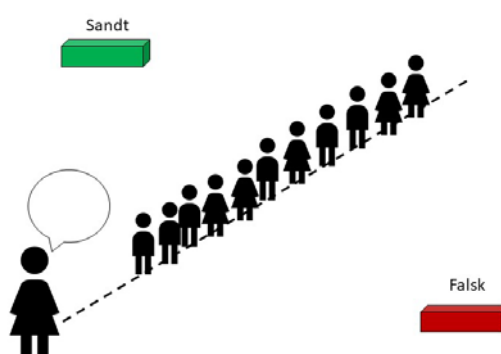
Sandt eller falsk

Eleverne står på en lang række, evt. på et reb der er lagt ud på jorden.

10-15 meter på hver side af rækken/rebet lægges noget grønt på den ene side og noget rødt på den anden side. Grøn markere sandt, rød markere falsk.

Læreren siger et falsk eller sandt udsagn, om det emne, der er arbejdet med. For eksempel kan udsagnet lyde, at sollys er vigtigt for planternes fotosyntese.

Hvis eleverne mener at udsagnet er sandt, skal eleverne løbe til den grønne markering. Hvis eleverne mener, at udsagnet er falsk, skal eleverne løbe til den røde markering.



Hånden rundt

To og to eller i grupper evaluerer deltagerne dagens aktiviteter ved at stille fem spørgsmål symboliseret ved håndens fem fingre:

Tommelfinger: Hvad var godt?

Pengefinger: En ting jeg har lært

Langfinger: Hvad var dårligt/kan gøres anderledes?

Ringfinger: Hvad brænder du for/følt?

Lillefinger: Hvad var der for lidt af?

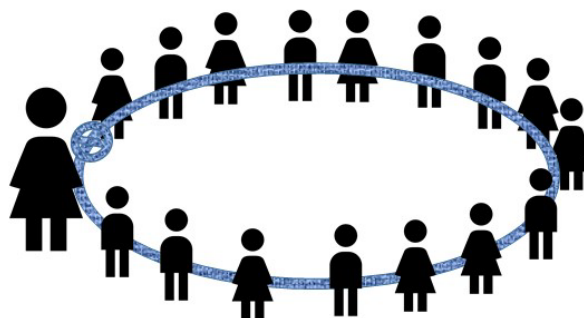


Taleknuden

Enderne af et reb bindes sammen og danner en knude. Knuden sendes rundt i rebcirklens.

Underviseren stiller et spørgsmål. Eksempelvis om evaluering eller fagligt indhold.

Den, der stopper og tager knuden, har taletiden, uden at andre må tale. Taletiden står på, indtil knuden igen sendes videre, og man kan tage flere bud på samme spørgsmål eller der stilles et nyt spørgsmål.



[Få mere inspiration til uderumsledelse med DGI's læringskort](#)

FLERE TIPS TIL UDESKOLE

Vil du have flere tips til at lave udeskole, kan du inddrage mål, indhold, planlægning og struktur.

Mål og indhold

- Både ude-del og inde-del bidrager til de opstillede mål
- Få øje på, hvor det faglige tema indgår i skolens omverden
- Brug samme fagbegreber inde og ude

Planlægning

- Indtænk udeskole allerede i årsplanlægningen
- Kan vante indendørs aktiviteter og papiropgaver laves udendørs?
- Indtænk udeskolen i konkrete temaer, som eleverne finder særligt udfordrende
- Kast dig ud i det. Ideerne og kreativiteten kommer, når man er i det
- Tag fat i de uforudsigeligheder, der viser sig og vær ikke bange for at afvige fra planen

Struktur

- Skab faste rutiner, regler og strukturer
- Skab et fleksibelt samlingssted, som kan bruges, uanset hvor udeundervisningen foregår
- Start og slut udeundervisningen på samme måde hver gang

10 GODE GRUNDE TIL AT UNDERVISE BØRN I NATUREN

1) BEDRE FAGLIGHED

Alle fag kan flyttes ud i naturen (1, 2). For børn er det tit lettere og mere motiverende at tage udgangspunkt i noget konkret og virkeligt, når de skal lære.

2) BEDRE LÆRING

Koncentration og evnen til at fastholde opmærksomheden er to basale elementer i det at lære. Begge dele øges hos elever, der undervises ude (3). Forskning viser også, at børn, der undervises i det fri, er mere motiverede for at gå i skole (4). I naturen er elevernes undren og nysgerrighed ofte drivkraften for læring.

3) BEDRE FORSTÅELSE FOR NATUR OG MILJØ

Børn der regelmæssigt iagttager, undersøger og arbejder i naturen, kan få basal viden om natur og miljø, som bygger på deres egne erfaringer. En viden som kan danne basis for øget ansvarlighed i forhold til natur, miljø og klima.

4) LÆRING AD FLERE KANALER

I naturen hænger sanseoplevelser og kognitive erkendelser sammen. Både krop, sanser, hoved og hjerte er i spil – og eleverne får mulighed for at lære via mange kanaler.

5) MANGE MULIGHEDER FOR LÆRING

Udforskning af naturen og de nære omgivelser er aldrig en afgrænset opgave. Eleverne kan blive ved at grave dybere - og svar kan søges på mange planer. Når undervisningen flyttes ud, er der

frihed til at benytte flere forskellige metoder (5), og erkendelser kan ske på mange niveauer uden at miste kvalitet.

6) BEDRE SUNDHED

Børn der regelmæssigt undervises ude, bevæger sig mere (7, 8), har færre sygedage (9) og færre konflikter (10). Udeundervisning kan være med til at give eleverne gode motions- og friluftsvaner, der kan lægge grunden til en sund krop hele livet.

7) BEDRE MOTORIK

Børn der er meget ude i naturen, udvikler en bedre motorik (11). I naturen er bevægelse i uvejsomt terræn, løb, balancegang, klatring og arbejde med bål, kniv og økse med til at træne og udvikle elevernes motoriske færdigheder og mod.

8) BEDRE SOCIAL FORSTÅELSE

I naturen brydes den typiske klasse ofte op i mindre grupper, der arbejder selvstændigt i landskabet. Her er plads til alle – og ofte brug for mange flere forskellige evner end i den traditionelle undervisning. Børn der undervises regelmæssigt ude, oplever færre konflikter (12), men flere kontakter med klassekammerater (13, 14). Desuden oplever lærere bedre kontakt med eleverne, når de er ude (15).

9) BEDRE FORANKRING I LOKALOMRÅDET

Udeundervisning bygger på elevernes udforskning af natur, kultur og erhverv i de nære omgivelser. Børnene lærer steder og mennesker at kende. Det giver forankring og forståelse for deres egn – og identitet.

10) FLERE DIREKTE OPLEVELSER

Naturen er en kilde til oplevelser, både dem vi planlægger, og de uforudsete (6). I en tid hvor skærmoplevelser kan fylde i børns liv, er det vigtigt at fastholde børn og unge i den virkelige, stormomsuste, vidunderligt smukke verden – og alt det man kan gøre i den.

KILDER

- 1) Bentsen, P., & Jensen, F. S. (2012)
- 2) Ejbye-Ernst, N. og Bentsen, P. (2014)
- 3) Kuo, M., Browning, M. H. E. M., & Penner, M. L. (2018)
- 4) Bølling, M., Otte, C. R., Elsborg, P., Nielsen, G., & Bentsen, P. (2018)
- 5) Barfod, K. S., & Stelter, R. (2019)
- 6) Beames, S., & Brown, M. (2016)
- 7) Schneller, M. B., Schipperijn, J., Nielsen, G., & Bentsen, P. (2017)
- 8) Kuo, M. (2015)
- 9) Vigsø, B., & Nielsen, V. (2006)
- 10) Jørgensen, P. B. (1999)
- 11) Vigsø, B., & Nielsen, V. (2006)
- 12) Bølling, M., Niclasen, J., Bentsen, P., & Nielsen, G. (2019)
- 13) Mygind, E. (2009)
- 14) Hartmeyer, R., & Mygind, E. (2016)
- 15) Mygind, E., Bølling, M., & Seierøe Barfod, K. (2018)

Find kilder i fuld længde på www.nationalparkskjoldungernesland.dk.